

Resource: Kamusi ya Biblia (Tyndale)

Aquifer Open Bible Dictionary

This work is an adaptation of Tyndale Open Bible Dictionary © 2023 Tyndale House Publishers, licensed under the CC BY-SA 4.0 license. The adaptation, Aquifer Open Bible Dictionary, was created by Mission Mutual and is also licensed under CC BY-SA 4.0.

This resource has been adapted into multiple languages, including English, Tok Pisin, Arabic (عربي), French (Français), Hindi (हिंदी), Indonesian (Bahasa Indonesia), Portuguese (Português), Russian (Русский), Spanish (Español), Swahili (Kiswahili), and Simplified Chinese (简体中文).

Kamusi ya Biblia (Tyndale)

O

Obali, Obali, Ofiri (Mahali), Ofiri (Mtu), Ombaomba

Obali

1. Mwana wa Shobali na mzao wa Seiri Mhori ([Mwa 36:23](#); [1 Mambo 1:40](#)).

2. Mwana wa Yuktani na mzao wa Shemu ([1 Mambo ya Nyakati 1:22](#)). Anaitwa Obali katika [Mwanzo 10:28](#).

Obali

Uandishi mwingine wa Ebali, mzao wa Yuktani, katika [Mwanzo 10:28](#). Tazama Ebali #2.

Ofiri (Mahali)

Mahali ambapo Solomoni alituma meli za wafanyabiashara kuleta dhahabu na aina zote za bidhaa za thamani na za kigeni. Mahali pa Ofiri si hakika; wasomi wengi wanaamini kuwa ipo kusini magharibi mwa Uarabuni. Huenda kuna uhusiano kati ya mahali hapo na mtu aitwaye Ofiri ambaye anaonekana katika jedwali la mataifa kama mwana wa Yuktani ([Mwa 10:29](#); rej. [1 Mambo 1:23](#)), mzao wa Shemu. Majina ya Yuktani na wanawe yanaunganishwa na sehemu za kusini na magharibi za Uarabuni.

[Kitabu cha Kwanza cha Wafalme 9:26–28](#) kinasema kwamba Solomoni alijenga meli za biashara huko Esion-geberi, karibu na Elathi kwenye Ghuba ya Aqaba. Hiram, mfalme wa Tiro, alitoa mabaharia kuandamana na wale wa Solomoni. Msafara huu ulirudi na talanta 420 za dhahabu kwa Solomoni. [Kitabu cha Kwanza cha Wafalme 10:11](#) kinaongeza kuwa meli za Hiram zilileta kutoka Ofiri kiasi kikubwa cha mbao za almug na mawe ya thamani.

Baadaye, Yehoshafati alijenga "meli za Tarshishi" kwenda Ofiri kwa ajili ya dhahabu, lakini meli hizo zilivunjika huko Esion-geberi. Kisha Ahazia, mwana wa Ahab wa Israeli, alipendekeza kutuma

watu wake pamoja na mabaharia wa Yuda, lakini Yehoshafati alikataa ([Tazama 1 Fal 22:48–49](#)).

Bidhaa kuu ya Ofiri ilikuwa dhahabu bora. Elifazi Mtemani anasema kwamba Mwenyezi anapaswa kuwa dhahabu ya mtu badala ya dhahabu ya Ofiri ([Ay 22:24](#)). Ayubu mwenyewe anatangaza kwamba hekima ina thamani zaidi kuliko dhahabu yote ya Ofiri ([28:16](#)). Katika maelezo yake ya utukufu wa mfalme, mtunga zaburi anaelezea malkia wake upande wake wa kulia akiwa amevaa vito vya dhahabu bora kutoka Ofiri ([Zab 45:9](#)).

Wengine wanapendekeza kwamba meli za Tarshishi zilizotajwa ([1 Fal 10:22](#)) zilikuwa ni zile meli zilizokwenda Ofiri na kurudi kila baada ya miaka mitatu zikiwa na dhahabu, fedha, pembe za ndovu, nyani, na tausi. Wafanyabiashara walileta bidhaa hizo, baadhi kutoka mbali kama India, hadi bandari za Ofiri, ambapo wawakilishi wa Solomoni walizinunua.

Ofiri (Mtu)

Mwana wa Yuktani na mzao wa Shemu kupitia ukoo wa Arfaksadi ([Mwa 10:29](#); [1 Nya 1:23](#)).

Ombaomba

Mtu anayeomba msaada, mara nyingi pesa au chakula. Mtu huyu mara nyingi huishi kwa kuwaomba wengine vitu hivi.

Biblia haitumii neno "ombaomba" mara kwa mara. Katika Agano la Kale, maneno ya Kiebrania yanamaanisha "kutafuta" au "kuuliza," au maneno yanayorejelea "maskini na wahitaji." Katika Agano Jipya, maneno ya Kigiriki yanaelezea watu ambao ni "maskini" au "wenye huzuni," na wale wanao "omba zaidi."

Katika wakati wa Mose, hakukuwa na watu waliokuwa wakiomba kama Ayubu. Hii ilikuwa

kwa sababu sheria ilihakikisha kuwajali watu maskini.

Sheria za awali zilihitiwa kuwajali maskini ([Kumbukumbu la Torati 15:11](#)):

- Katika mwaka wa sabato (kila baada ya miaka saba), mazao ya ardhi yaliwachwa kwa ajili ya maskini, na madeni yote yalifutwa ([Mambo ya Walawi 25](#), [Kutoka 23:11](#), [Kumbukumbu la Torati 15:1](#)).
- Kuwakopesha maskini kwa ukarimu kulihimizwa ([Kumbukumbu la Torati 15:7-11](#)).
- Wafanyakazi walioajiriwa walikuwa wanalindwa ([Kumbukumbu la Torati 24:14-15](#)).

Lengo lilikuwa kwamba “hakutakuwa na maskini kati yenu” ([Kumbukumbu la Torati 15:4](#)). Wakati Waisraeli walipokaa kwanza katika nchi yao, kila mtu alikuwa na utajiri wa kiasi sawa.

Uchimbaji huko Tirsah karibu na Nablus uligundua kuwa ukubwa wa nyumba katika karne ya kumi KK ulikuwa sawa. Hata hivyo, kufikia karne ya nane KK, kulikuwa na tofauti kubwa. Nyumba zilikuwa zimegawanywa katika sehemu za matajiri na maskini za mji. Mabadiliko haya ya kijamii yalitokea wakati wafalme walipoanza kutawala Israeli. Baadhi ya maafisa walitumia nyadhifa zao kujitajirisha. Manabii walizungumza dhidi ya utajiri huu usio wa haki (kwa mfano, [Isaya 5:8](#); [Hosea 12:8](#); [Amosi 8:4-7](#); [Mika 2:2](#)). Nabii Amosi alikosoa watu waliokopesha pesa lakini hawakujali maskini ([Amosi 2:6-8](#); [8:6](#)). Hata hivyo, Agano la Kale mara chache linataja ombaomba. Hata hivyo, kati ya nyakati za Agano la Kale na Jipya, kutoa kwa maskini kulikuwa jukumu muhimu la kidini (hii pia inajulikana kama kutoa sadaka).

Kwenye Agano Jipya, kuomba omba kulikuwa jambo la kawaida zaidi. Katika huduma ya Yesu, marejeleo yanafanywa kwa:

- ombaji kipofu ([Yohana 9:8-9](#)),
- Bartimayo kipofu ([Marko 10:46-52](#)), na
- Lazaro, ombaomba mcha Mungu ambaye anafananishwa na mtu tajiri ([Luka 16:19-31](#)).

Petro na Yohana walikutana na ombaomba ambaye hakuwa na uwezo wa kutembea katika Lango Zuri huko Yerusalemu ([Matendo 3:1-11](#)).

Yesu alikosoa kutoa kwa maskini ili tu kuonekana na wengine ([Mathayo 6:1-4](#)). Alisisitiza umuhimu wa kutoa kwa maskini kwa nia sahihi ([Mathayo 5:42-48](#)). Kufikia wakati wa Yesu, Yerusalemu ilikuwa imejaa ombaomba, labda kwa sababu kutoa kwa maskini Yerusalemu kulionekana kama tendo la wema. Ombaomba mara nyingi walikaa karibu na maeneo matakatiifu. Kwa mfano, bwawa la Bethesda lilikuwa mahali pa uponyaji, ambapo wagonjwa na walemavu waliomba na kutafuta uponyaji katika maji ([Yohana 5:2-9](#)).

Katika jamii ya wakristo ya awali, viongozi walichaguliwa kusambaza fedha kwa haki kwa maskini ([Matendo 4:32-35](#); [6:1-6](#)). Sehemu ya mapato ya kila Mkristo ilitakiwa kutolewa kwa wahitaji ([Matendo 11:27-30](#); [Warumi 15:25-27](#); [1 Wakorintho 16:1-4](#)). Umaskini huko Palestina huenda ulikuwa mbaya zaidi kwa sababu ya kodi kubwa kutoka kwa Warumi. Injili mara nyingi hutaja watoza ushuru na watu wanaoomba msaada.

Baadhi ya watu wanaamini kwamba Wazeloti (kikundi kilichopigana dhidi ya Warumi) kilianzishwa kutokana na umaskini. Josephus, mwanahistoria Myahudi, anasema Wazeloti walijumuisha watu wengi maskini. Mnamo mwaka wa 66 BK, Wazeloti walichoma rekodi huko Yerusalemu, labda ili kuharibu rekodi za madeni yao. Josephus pia anasema kwamba kabla ya Warumi kuharibu Yerusalemu, vikundi vya watu waliokuwa wakiomba msaada vilikuwa vikisababisha hofu na machafuko katika jiji lote.

Tazama Sadaka; Maskini na.